

AANBESTEDEN CONFORM DE WET OP DE VASTE BOEKENPRIJS

In de praktijk blijkt dat boekverkopers niet zelden op problemen stuiten bij het uitbrengen van offertes voor aanbestedingen die betrekking hebben op Nederlandstalige boeken die onder de Wet op de vaste boekenprijs vallen. Met deze uitleg wil het Commissariaat partijen die betrokken zijn bij aanbestedingen informeren over deze wet.

Wet op de vaste boekenprijs in het kort

De Wet op de vaste boekenprijs (Wvbp) regelt dat boeken een vaste prijs hebben. De uitgever of importeur stelt de vaste prijs vast en de boekverkoper past deze prijs toe. De hoofdregel is dat korting op de vaste prijs niet is toegestaan. Slechts in bepaalde gevallen is korting (een op geld waardeerbaar voordeel) op een boek mogelijk. Deze in de Wvbp opgenomen kortingsregelingen worden door de uitgever of importeur vastgesteld en gemeld bij het Commissariaat en de boekverkoper past deze toe. Kortingsregelingen zijn in de Wvbp veelal gebonden aan een bepaalde termijn. Het gaat meestal om acties van drie tot zes maanden. Daarnaast maakt de Wvbp bijvoorbeeld volumekortingen mogelijk. Volumekortingen maken het mogelijk bij levering van een minimum aantal boeken een bepaald kortingspercentage toe te passen. Dit kortingspercentage loopt op naarmate meer boeken worden geleverd.

Indien een boekverkoper korting geeft op een boek zonder dat daarvoor een wettelijke basis bestaat, is sprake van ongeoorloofde korting. Ook indirecte korting is korting. Indien een koppeling bestaat tussen het verkrijgen van een op geld waardeerbaar voordeel en de verkoop van boeken, is sprake van korting. Voor de boekverkoper is dus de vraag relevant wanneer sprake is van een dergelijke koppeling.

Aanbestedingen en de Wvbp

Regelmatig worden aanbestedingen uitgeschreven waarbij ook boeken zijn betrokken. Op deze boeken mag de boekverkoper geen (indirecte) korting geven. Een boekverkoper kan niet voldoen aan voorwaarden in een aanbesteding die leiden tot een op geld waardeerbaar voordeel dat gekoppeld is aan de verkoop van boeken. Een boekverkoper zou in dat geval immers de Wvbp overtreden. Dit maakt het voor een boekverkoper moeilijk om in te schrijven op een dergelijke aanbesteding. Het verdient dan ook aanbeveling in een aanbesteding geen voorwaarden te stellen die een boekverkoper nopen tot het geven van een ongeoorloofde korting en daarmee tot het overtreden van de Wvbp.

Voorbeelden uit de praktijk

Verborgene vraag om kortingen

De vraag om korting blijkt vaak niet direct uit het bestek van een aanbesteding, maar wel uit bijvoorbeeld de leveringscondities. Het is voor een juiste toepassing van de Wvbp niet relevant waarom ongeoorloofde korting wordt toegepast, maar dat ongeoorloofde korting wordt toegepast. Leveringscondities die een koppeling maken tussen een op geld waardeerbaar voordeel en verkoop van boeken, zorgen dus voor een overtreding van de Wvbp door de boekverkoper.

Kortingen op producten die niet onder de Wvbp vallen

Een aanbesteding bestaat lang niet altijd uit alleen maar boeken die onder de Wvbp vallen. Het kan bijvoorbeeld gaan om het uitbesteden van abonnementenbeheer waarbij niet alleen boeken zijn betrokken die onder de Wvbp vallen, maar bijvoorbeeld ook

tijdschriften. Indien de boekverkoper niet inzichtelijk maakt of de korting al dan niet betrekking heeft op boeken die onder de Wvbp vallen, neemt het Commissariaat het standpunt in dat deze korting voor alle producten geldt waarop de offerte betrekking heeft. Daarmee geldt de korting ook op boeken waarop de Wvbp van toepassing is en wordt de Wvbp dus overtreden.

Aanbestedingen zijn gebaseerd op verkeerde prijzen

Indien aanbestedingen zijn gebaseerd op onjuiste en/of verouderde prijzen, is dat geen reden om de Wvbp te overtreden. De boekverkoper moet de vaste prijs toepassen en dus ook de vaste prijs offeren. In de praktijk gebeurt het dat na de offerte wijzigingen plaatsvinden die gevolgen hebben voor de wettelijk toegestane korting die een boekverkoper kan bieden. Dit is het geval als minder boeken benodigd blijken te zijn dan in het bestek geraamd. Doordat in dat geval minder boeken worden geleverd door de boekverkoper, kan het zijn dat het toegestane kortingspercentage lager wordt dan in de offerte aangeboden. Indien de boekverkoper door de aanbestedende dienst aan de prijs uit de offerte wordt gehouden, betekent dit een overtreding van de Wvbp door de boekverkoper.

Hoe om te gaan met een aanbesteding waarbij boeken zijn betrokken?

Indien een aanbesteding onder meer boeken betreft, waarbij prijs bij gunning doorslaggevend is, is het raadzaam de boekverkoper/belangstellende partijen de mogelijkheid te geven inzichtelijk te maken hoe de mogelijk te verlenen korting is opgebouwd en aan welke producten deze korting is toe te rekenen. Indien duidelijk is dat de korting geen betrekking heeft op boeken waarop de Wvbp van toepassing is, is uiteraard geen sprake van overtreding.

Samengevat

De hoofdregel is dat korting op boeken niet is toegestaan. Dat betekent dat ook via een aanbesteding geen (indirecte) korting mag worden verleend buiten de wettelijke kortingsmogelijkheden. Indien niet inzichtelijk kan worden gemaakt of de korting al dan niet betrekking heeft op boeken die onder de Wvbp vallen, neemt het Commissariaat het standpunt in dat de korting betrekking heeft op alle producten waarop de aanbesteding betrekking heeft. Het Commissariaat gaat in dat geval uit van een overtreding door de boekverkoper.